

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу veLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Сільськогосподарська родентологія»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 202 Захист і карантин рослин

Освітня програма «Захист і карантин рослин»

Рік навчання 3, семестр 5

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 4,0

Мова викладання українська

Бондарева Леся Михайлівна, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри
ентомології, інтегрованого захисту та карантину рослин
lnubip69@gmail.com

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2360>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

«Сільськогосподарська родентологія» є вибірковою навчальною дисципліною циклу професійної підготовки фахівців, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Захист і карантин рослин» спеціальності 202 Захист і карантин рослин. Освоєння даної дисципліни дозволить студентам здобути теоретичні знання із морфології, біології й екології гризунів — шкідників сільськогосподарських культур, зерна та продуктів при зберіганні, а також навчитися самостійно впроваджувати заходи захисту від гризунів в умовах конкретного господарства з урахуванням місцевих умов. Таким чином, основними завданнями вивчення дисципліни «Сільськогосподарська родентологія» є набуття студентами ґрунтовних знань і вмінь з питань визначення основних видів гризунів, що пошкоджують основні культурні рослини, рівня їх загрози для культури; розробка заходів захисту культури, які б попереджували масовий розвиток гризунів і зводили до мінімуму втрати врожаю та продукції під час зберігання.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності з захисту і карантину рослин і застосовувати теоретичні знання і методи фітосанітарного моніторингу, огляду, аналізу, експертизи, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї.
- ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань новітніх даних із систематики, біології, екології і поширення шкідливих видів гризунів.

СК 3. Здатність прогнозувати процеси розвитку і поширення шкідливих організмів, що дозволяють реалізовувати державну політику і сфері захисту і карантину рослин.

СК 5. Здатність розробляти і застосовувати технології захисту рослин на об'єктах сільськогосподарського та іншого призначення.

СК 11. Здатність встановлювати закономірності поширення та розвитку шкідливих організмів, оцінювати їх сезонну і багаторічну динаміку, розробляти, науково обґрунтовувати та адаптувати комплекс високоєфективних заходів контролю шкідників, хвороб і бур'янів за різних екологічних умов.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 2. Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку господарств сільськогосподарського призначення усіх форм власності та використовувати в професійній діяльності фахівця із захисту та карантину рослин.

ПРН 7. Складати технологічні карти для організації заходів із захисту рослин.

ПРН 8. Уміти координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів під час проведення заходів із захисту рослин.

ПРН 11. Дотримуватися вимог законодавства у сфері захисту і карантину рослин та оперативно реагувати на зміни в законодавстві. ПРН 12. Дотримуватися вимог охорони праці.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
7 семестр				
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ГРИЗУНІВ ТА ЇХ РОЛЬ У ПРИРОДНИХ І АНТРОПОГЕННИХ ЕКОСИСТЕМАХ				
Лекція 1. Систематичне різноманіття ряду Мишоподібні Muriformes, seu Rodentia та Зайцеподібних Lagomorpha – шкідників сільськогосподарських культур П.Р. 1 Особливості морфології гризунів.	2/4	Знати систематику ряду гризуни і зайцеподібні. Оволодіти знаннями з анатомії і морфології гризунів і зайцеподібних.	Здача практичної роботи.	10
Лекція 2 Значення гризунів у природних екосистемах. Шкідлива і корисна діяльність гризунів для людини. П.Р. 2 Особливості анатомії гризунів.	4/4	Знати значення гризунів у сільському, лісовому та комунальному господарствах, медико-ветеринарне значення.	Здача практичної роботи.	10
Лекція 3 Основні методи обліку мікромамалій. П.Р. 2 Відлови гризунів пастками, що розміщені у лінії або на певній площі. Спорудження ловчих каналів з циліндрами або конусами.	4/4	Вміти проводити обліки на сільськогосподарських угіддях і правильно підбирати методи захисту с.- г. культур від шкідливих гризунів і зайцеподібних.	Здача практичної роботи.	10
Лекція 4 Шкодочинна діяльність гризунів та зайцеподібних для агрокультури. П.Р.4 Визначення гризунів – шкідників польових культур.	4/4	Вміти визначати рівень чисельності, інтенсивність розвитку, розмноження та потенційної загрози шкідливих гризунів і зайцеподібних.	Здача практичної роботи. Написання тестів, есе.	10
С.Р. 1. Заселеність посівів зернових і технічних культур гризунами за різних систем землеробства.	30	Вміти розраховувати втрати врожаю від мишоподібних гризунів залежно від різних систем землеробства.	Виконання самостійної роботи (в.т. ч. в elearn)	20
Написання підсумкової роботи з модуля 1				40
Всього за модуль 1	14/16/30			100
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 РЕГУЛЮВАННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ МИШОПОДІБНИХ ГРИЗУНІВ				
Лекція 5 Проблема динаміки чисельності гризунів. П.Р. 5 Визначення і вивчення гризунів родини мишиних.	4/4	Аналізувати комплекс факторів, що можуть вплинути на динаміку чисельності гризунів.	Здача практичної роботи.	10

Лекція 6 Прогноз динаміки популяції та шкідливості мишоподібних гризунів. П.Р. 6 Орієнтовний план розробки прогнозу чисельності мишоподібних гризунів в Україні.	4/4	Вміти передбачувати строк появи, рівня поширеності й розмноження гризунів в коротко- та довгостроковому прогнозі чисельності фітофагів.	Здача практичної роботи.	10
Лекція 7 Заходи захисту с.-г. культур від шкодочинної діяльності гризунів. Основні методи захисту с.-г. культур: принадний метод, газовий метод. Застереження під час роботи з отрутами. П.Р. 7 Визначення і вивчення гризунів родини полівкові.	4/2	Здатність використовувати найефективніші і найменш безпечні для навколишнього середовища специфічні родентициди та володіння технологіями їх безпечного застосування.	Здача практичної роботи.	10
Лекція 8 Оцінювання технічної ефективності застосування родентицидів. Правила безпеки під час захисту рослин від гризунів П.Р. 8 Характеристика родентицидів, хронічної токсичної дії дозволених до використання в Україні	4/4	Застосовувати на практиці здобуті знання щодо контролю чисельності мишовидних гризунів.	Здача практичної роботи. Написання тестів, ессе.	10
С.Р. 2. Визначення гризунів, що шкодять продовольчим запасам і тваринництву.	30	Знати технологію безпечного застосування родентицидів.	Виконання самостійної роботи (в.т. ч. в elearn).	20
Написання підсумкової роботи з модуля 2				40
Всього за модуль 2	16/14/30			100
Всього за 7 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо деделайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Родентологія: навч. посіб. / Л.М. Бондарева та ін. К.: Агроосвіта, 2015. 292 с.
2. Шкаруба М.Г., Гадзало Я.М., Шкаруба С.М. Сільськогосподарська родентологія. К.: Урожай, 2008. 257 с.
3. Мринський І.М., Урсал В.В. Гризуни – шкідники сільськогосподарських культур, лісу і полезахисних лісонасаджень та їх природні вороги. Олді+, 2023. 550 с.

Додаткова

1. Загороднюк І. В. Польовий визначник дрібних ссавців України. Пр. териолог. школи. Вип. 5, К., 2002. 60 с.
2. Межжерін С. В. Лашкова О. І. Ссавці України (довідник-визначник). К.: Наук. думка, 2013. 357 с.
3. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова. К.: Глобалконсалтинг, 2009. 600 с.

Інтернет ресурси

1. Леженіна І.П., Васильєва Ю.В., Шаруда Г.І. Практикум з родентології. Режим доступу <https://docplayer.net/50647462-Praktikum-z-rodentologiyi.html>
2. Червона книга України. Режим доступу <http://redbook-ua.org/category/rodentia/>
3. Зникаючі й рідкісні види тварин: яких гризунів з Червоної книги знаходили на Хмельниччині. Режим доступу <https://vsim.ua/Market-Information/znikayuchi-y-ridkisni-vidi-tvarin-yakih-grizuniv-z-chervonoyi-knigi-zn-10676972.html>
4. ПОЛЬОВИЙ ВИЗНАЧНИК ДРІБНИХ ССАВЦІВ УКРАЇНИ. Режим доступу <http://museumkiev.org/public/teriologia/pts-full-pdf/pts5-key-mmam.pdf>